

Nota reserves en voorzieningen 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Wat zijn reserves en voorzieningen (Begripsbepalingen)	2
3. Rentetoevoeging	3
4. Resultaatsbestemming en resultaatsbepaling	3
5. Ontwikkelingen	3
6. Weerstandsvermogen	4
7. Informatieverstrekking	4
8. Overzicht	4
9. Advies	7

Nota reserves en voorzieningen 2015

1. Inleiding.

De laatste bijstelling van de nota reserves en voorzieningen dateert uit 2013.

De gemeente Rozendaal heeft in de financiële verordening (voorgeschreven in artikel 212 Gemeentewet) geregeld dat jaarlijks de reserves en voorzieningen worden beoordeeld. Dit gebeurt bij het vaststellen van de jaarrekening en de begroting.

Regelmatig wordt een geactualiseerde nota reserves en voorzieningen ter behandeling en vaststelling aangeboden aan de raad.

Om een actueel en duidelijk overzicht te houden over de diverse reserves en voorzieningen is het goed deze periodiek onder de loep te nemen. Hiermee wordt het bestand van reserves en voorzieningen up-to-date gehouden, wat het inzicht van de raad vergroot. Onderstaand een uiteenzetting.

2. Wat zijn reserves en voorzieningen (begripsbepalingen)?

Het belangrijkste onderscheid tussen reserves en voorzieningen is dat :

- reserves behoren tot het eigen vermogen en
- voorzieningen behoren tot het zogenaamde vreemde vermogen.

In de artikelen 43 en 44 BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) wordt de beschrijving gegeven wanneer iets als een reserve moet worden aangemerkt en wanneer als voorziening. Onderstaand een nadere toelichting.

Reserves (artikel 42 en 43 BBV)

Reserves zijn vermogensbestanddelen die bedrijfseconomisch gezien vrij aanwendbaar zijn. Met andere woorden: de bestemming is nog wijzigbaar. Als voorbeelden zijn hier de reserve monumenten of de vervangingsreserve openbare werken te noemen.

In de toelichting op de balans worden reserves onderscheiden naar:

- de algemene reserve;
- bestemmingsreserves.

Tot de algemene reserve worden gerekend alle reserves, niet zijnde een bestemmingsreserve.

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door de gemeenteraad een specifieke bestemming is gegeven.

Voorzieningen (artikel 44)

Is de bestemming niet te wijzigen en is het er mee gemoeide bedrag in te schatten, dan spreekt men van een voorziening.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- a. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten
- b. Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten
- c. Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- d. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

De gemeente Rozendaal heeft het meest te maken met voorzieningen zoals beschreven onder c) en d).

Bij c) gaat het bijvoorbeeld om kosten voor groot onderhoud. In Rozendaal gaat het hier om kosten voor groot onderhoud en vervanging van riolering en pensioenverplichtingen voor (oud-)wethouders.

Bij d) worden bijvoorbeeld gelden bedoeld die van een derde (niet-Rijk) worden ontvangen als bijdrage in de kosten van een grotere investering (bijvoorbeeld een rotonde).

3. Rentetoevoeging

Rentetoevoeging aan reserves is toegestaan. Dit dient dan echter te gebeuren via de resultaatsbestemming. Bij voorzieningen is rentetoevoeging alleen toegestaan als in de onderliggende plannen met contante waarde berekeningen wordt gewerkt (in Rozendaal niet van toepassing). Dit betekent dat indien men de koopkracht van de reserves op peil wil houden, de reservering ieder jaar vanuit de winstbestemming aangevuld zal moeten worden. Rozendaal voegt om financiële redenen geen rente toe aan reserves.

4. Resultaatsbestemming en resultaatsbepaling

Resultaatsbepaling en resultaatsbestemming zijn belangrijke begrippen in het kader van reserves en voorzieningen. Dit is van belang omdat stortingen verschillend worden beoordeeld. Hieronder wordt ingegaan op het verschil.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd door gebeurtenissen in het verleden of in het begrotingsjaar zelf en waarvoor toekomstige uitgaven worden verwacht. Regelmatig moet worden beoordeeld of de voorziening nog toereikend is. Stortingen in c.q. vrijval van voorzieningen die in samenhang hiermee worden gedaan vormen lasten c.q. baten voor het betreffende begrotingsjaar. De lasten c.q. baten zijn onderdeel van het resultaat en daarmee van de resultaatsbepaling. Bij de jaarrekening wordt via de paragraaf kapitaallasten bekeken of de voorziening nog op peil is. Afwijkingen ten opzichte van een eventueel vastgesteld plan dienen hier te worden toegelicht.

Reserves

Het creëren van reserves is een vrije beleidskeuze van de gemeenteraad. De hiermee samenhangende stortingen vormen in beginsel onderdeel van resultaatsbestemming. De raad mag wel wijzigingen aanbrengen in de reserves.

5. Ontwikkelingen

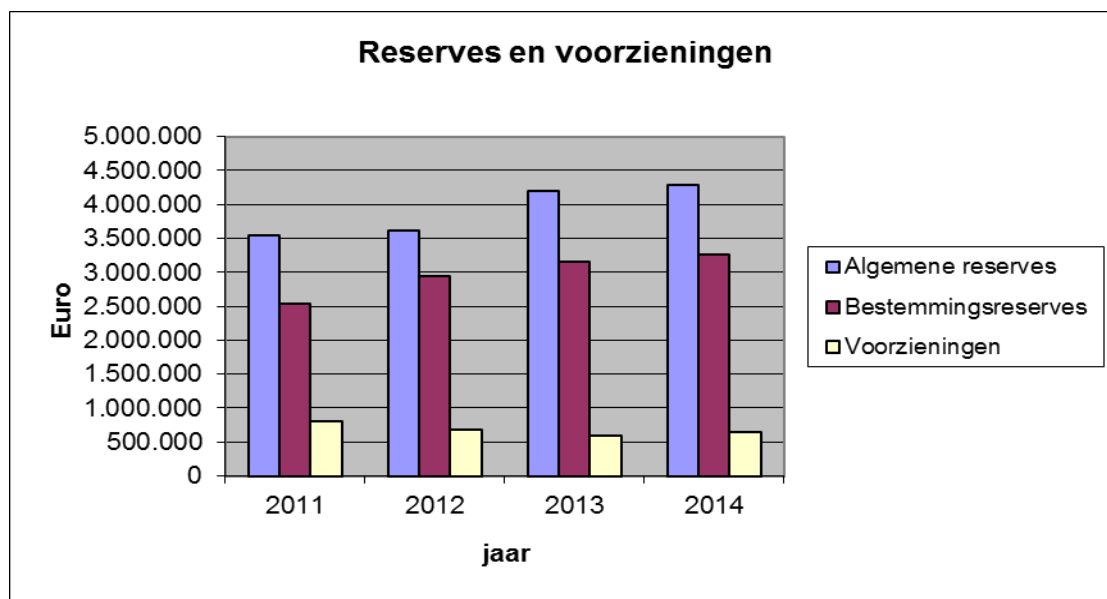
Onderstaand een overzicht met de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen gedurende een aantal jaren.

	2011	2012	2013	2014
Algemene reserves	3.548.029	3.621.929	4.206.262	4.286.518
Bestemmingsreserves	2.540.041	2.936.105	3.151.447	3.255.151
Voorzieningen	806.363	685.017	590.016	653.402
Totaal	6.894.433	7.243.051	7.947.725	8.195.071

In 2012 is de voorziening onderhoud school omgevormd tot een reserve en het jaarrekeningresultaat ad € 289.000 uit 2011 toegevoegd aan diverse reserves.

In 2013 is de toename van de algemene reserve toe te rekenen aan de reservering van de verkoopopbrengst van de ambtswoning. Het resultaat ad € 175.000 uit 2012 verklaart de rest van de toename van de reserves.

De toename in 2014 wordt verklaard door de toevoeging van het resultaat 2013 ad €199.000
Onderstaand het verloop van de reserves en voorzieningen nog eens in een grafiek.

6. Weerstandsvermogen

De algemene reserve is onderdeel van het totale weerstandsvermogen zoals dat wordt gedefinieerd in paragraaf 2 van de jaarrekening en begroting.

De algemene reserve heeft een bufferfunctie voor het opvangen van tegenvallers.

7. Informatieverstrekking

Teneinde de raad inzicht te geven in de ontwikkelingen op het gebied van de reserves en voorzieningen wordt bij elke tussenrapportage een overzicht toegevoegd met daarop de actuele standen van de reserves en voorzieningen, rekening houdend met de aangegane verplichtingen. Daarnaast wordt in de jaarrekening (conform de verordening) een uitgebreide toelichting gegeven op de stortingen en onttrekkingen per reserve gedurende het betreffende jaar. Daarnaast wordt ook periodiek een nota reserves en voorzieningen aangeboden aan de raad.

8. Overzicht

Onderstaand volgt een overzicht waarin alles reserves en voorzieningen worden benoemd. De omvang van de reserves en voorzieningen is de stand van eind april 2015. In de laatste kolom wordt aangegeven wat er eventueel kan worden aangepast.

Reserve	Omvang in €	Beschrijving	Aanpassing
<i>ALGEMENE RESERVES</i>			
Algemene reserve immobiel	3.008.208	Deze reserve is gevormd in 1999 om jaarlijks rente-inkomsten te genereren die ten gunst van de exploitatie worden gebracht.	Zie ons advies *1
Algemene reserve mobiel	1.078.310	Deze reserve is gevormd in 1999 en dient als bufferfunctie en ter opvang van onvoorziene kosten.	Zie ons advies *1

Reserve	Omvang in €	Beschrijving	Aanpassing
<i>BESTEMMINGS-RESERVES</i>			
Reserve Monumenten	25.497	Gevormd vóór 1995 ten behoeve van subsidies betreffende monumenten. Sinds 2002 worden geen jaarlijkse stortingen meer gedaan. Regelmatig worden er onttrekkingen gedaan.	Geen
Reserve WMO	271.070	Gevormd in 2006. Reserve dient ter opvang van kosten in het kader van de WMO.	Zie ons advies *2
Reserve onderwijs algemeen	1.337.459	Gevormd in 2013 uit de voorziening onderhoud school en de reserve groei school.	Geen
Reserve Wet Werk en Bijstand (WWB inkomensdeel)	287.942	Gevormd in 2004, ten behoeve van de opvang van schommelingen in kosten bijstand (WWB). De rijksbijdrage is gebaseerd op het aantal bijstandsccliënten van twee jaar daarvoor.	Geen
Reserve digitalisering	144.239	Gevormd in 2011. Deze dient ter opvang van kosten in het kader van digitalisering. Deze kosten zijn vaak aanzienlijk en moeilijk in te schatten.	Geen
Vervangings-reserve gemeentehuis	49.087	Gevormd in 1998 om tot vervanging van apparatuur en inventaris over te kunnen gaan op het moment dat de activa afgeschreven zijn. Er worden sinds 2011 geen jaarlijkse stortingen meer gedaan. Deze reserve nadert het nulpunt.	Geen
Vervangings-reserve openbare werken	69.960	Gevormd in 1998 om tot vervanging van werkmateriaal en vervoersmiddelen over te kunnen gaan op het moment dat de activa afgeschreven zijn. Er worden sinds 2011 geen jaarlijkse stortingen meer gedaan.	Geen
Reserve dekking kapitaalslasten	331.085	Gevormd vanaf 2004. Door de invoering van het BBV is de systematiek van dekking van afschrijvingslasten gewijzigd. Voorheen werden sommige kosten direct uit een reserve/voorziening gedekt. Conform de nieuwe voorschriften mag dit niet meer en worden de afschrijvingslasten van een investering die t.l.v. een reserve is gebracht uit deze reserve gedekt. Deze reserve is in feite de som van de toekomstige afschrijvingslasten (dit geldt alleen voor aan een reserve onttrokken activa).	Geen
Reserve BTW-Compensatiefonds	5.170	Gevormd in 2003. Dient ter dekking van de nadelen a.g.v. invoering BTW-compensatiefonds. Jaarlijks (aflopend) komt er een deel t.g.v. de exploitatie. Deze reserve loopt in 2016 automatisch af.	Geen

Reserve	Omvang in €	Beschrijving	Aanpassing
Reserve fietspaden	280.961	Gevormd in 2011 uit de ontvangen onderhoudsgelden van RGV en Provincie Gelderland. Deze reserve is bedoeld voor het groot onderhoud en het genereren van rente-inkomsten om het jaarlijks onderhoud uit te bekostigen.	Geen
Reserve locaties	52.566	Gevormd ter dekking van kosten m.b.t. onderzoek locaties en voorbereiding bouw op De Del	Geen
Reserve decentralisaties	72.118	Gevormd in 2012 uit de post onvoorzien. Dient ter opvang van kosten als gevolg van de veranderingen in het sociaal domein	Zie ons advies *3
Reserve Presikhaaf	78.341	Gevormd in 2013 uit het jaarrekeningsaldo 2012. Deze reserve dient ter opvang van onze bijdrage in de tekorten en tegenvallers van werkvoorzieningsschap Presikhaaf. Op termijn is de toekomst van deze reserve nog ongewis.	Geen
Reserve begraafplaats	12.822	Gevormd in 2012 uit het overschot op het product begraafplaats. Dient ter opvang van kosten van onderhoud en uitbreiding	Geen
Reserve wegen	154.353	Gevormd in 2014 uit de voorziening wegen. Dient er opvang van kosten groot onderhoud wegen	Geen
Voorziening	Omvang in €	Beschrijving	Aanpassing
Voorziening riolering	515.009	Gevormd vóór 1995. Dient ter dekking van kosten groot onderhoud en vervanging o.b.v. het Gem. Rioleringsplan. Jaarlijks wordt er gestort conform het vGRP.	Geen
Voorziening pensioenen/wachtgeld wethouders	215.502	Gevormd in 2011. De toekomstige pensioenverplichtingen en wachtgeldverplichtingen worden hier uit betaald. In 2014 is deze voorziening op het juiste peil gebracht.	Geen
Voorziening dubieuze debiteuren	24.465	Gevormd in 2000. Op advies van de accountant in het leven geroepen ter opvang van financiële risico's m.b.t. oninbare debiteuren. Wordt jaarlijks beoordeeld bij het opstellen van de jaarrekening	Geen

9. Advies

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er een aantal aanpassingen kunnen worden gedaan. Onderstaand een overzicht van mogelijke aanpassingen.

Voor een aantal reserves doen wij een voorstel:

*1 Algemene reserve immobiel en algemene reserve mobiel.

Wij stellen voor deze twee algemene reserves samen te voegen. De algemene reserve immobiel is in het verleden ingesteld omdat over dit bedrag rente werd ontvangen waarmee de exploitatie werd gevoed. Aangezien de rentevergoeding is teruggevallen naar 0% is er geen reden meer om deze aparte reserve in stand te houden.

*2 Reserve Wmo

Wij stellen voor deze reserve breder te trekken en te hernoemen naar reserve sociaal domein.

*3 Reserve decentralisaties

Wij stellen voor deze reserve toe te voegen aan de reserve sociaal domein.